

Nykyinen rahoituskausi, tilannekatsaus

Hallitusilta 28.4.2026

Kaisa Eerola, Ruokavirasto

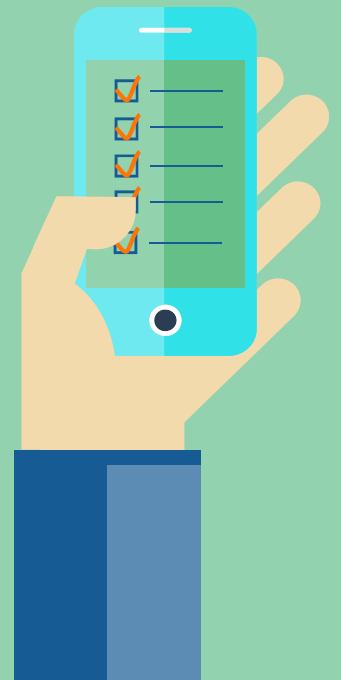

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Strategioiden toteutuksen eteneminen

27.4.2026 lukujen ja jo käytyjen
ohjaustapaamisten perusteella

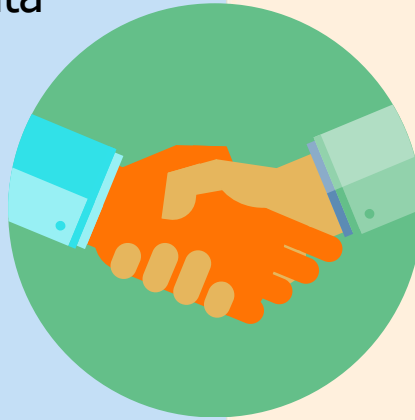
Ohjaustapaamiset ovat käynnissä

- Ohjaustapaamiskeskustelu käydään kunkin Leader-ryhmän kanssa Teamssilla, kerran rahoituskaudessa
- Lähtökohtaisesti
 - Leader-ryhmäkohtaisesti
 - Puheenjohtajisto mukana
 - Elinvoimakeskuksen Leader-vastaava mukana
- Ohjaustapaamisten sisältönä
 - Leader-ryhmän toiminnan läpikäyntiä
 - Avointa keskustelua
 - Hyvien käytänteiden jakamista
- Ohjaustapaamisjärjestyksen priorisointi
 - Leader-ryhmien pyynnöstä: olkaa yhteydessä toiveista ja tarpeista!
 - Tilastojen perusteella, mm. hankerahoituksen sidonta-aste

Leader-hallituslaiset

- Yhteensä **yli 500** hallituksen jäsentä + varajäsenet
- Ikäjakauma **17-79 v.**
 - Keski-ikä **53 v.**
- Sukupuolijakauma
 - **60 %** naisia
 - **40 %** miehiä

EU-päätökset tehdään lähelläsi.

Leader-toiminnan avulla kehitetään paikallisesti tärkeää toimintaa.

LEADER

 Euroopan unionin osarahoittama

LEADER

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin osarahoittama

Leader-ryhmien aktivoitintoimia

- Aktivointi-, info- ja sidosryhmätilaisuudet 2023-2025
3 900 kpl
- Sosiaalisen median alustojen vuosittainen seuraajamäärä 2025
78 500 seuraajaa
- Verkkosivujen vuosittainen kävijämäärä 2025
587 000 kävijää

Taattua Leader-laatua

- Paljon viestintää ja aktivointia alueilla
- Leaderin rooli sekä rahoittajana, että usein myös laajempänä kehittäjänä on selkeä
 - Kehittämiseen koetaan useilla alueilla olevan aiempaa vähemmän resursseja, ja on keskitytty enemmän hakemusten laadukkaaseen käsittelyyn
- Leader-ryhmillä on tukivalikoimaa käytössä laajasti
- Pääsääntöisesti käsittelyajat pysyvät kohtuudessa
 - Mediaani käsittelyaika hanketuissa 86 pv, yritystuissa 84 pv
- Nuoriso Leader-toiminta on lisääntymään päin
- Hallitukset aktiivisia
 - Korkeat osallistumisprosentit hallituksen kokouksissa
 - Jäsenet tuovat yleensä aktiivisesti paikallistuntemustaan päätöksentekoon
 - Usein jäsenet myös tiedottavat alueillaan Leaderin mahdollisuuksista, ja seuraavat osaltaan hankkeiden toteutumista esim. hankekummeina

- Yhteistyöverkostoja vaalitaan, mutta myös tarkastellaan ja laajennetaan
- Hankkeiden seurantaan koetaan usein jäävän liian vähän aikaa
 - On tärkeää kuitenkin seurata, että hankkeet toteutuvat hyvin, ja kerryttävät sitä kautta myös maksettavaa toimintarahaa
- Omaa toimintaa arvioidaan erityisesti osana arjen tekemistä
 - Hyvä pohtia jossain vaiheessa myös ulkopuolista arviointia tai kyselyä, tai ainakin suositella asiakkaille Hyrrä-sähköpostin pikapalautteen antamista
 - Myös hallituksen itsearviointikyselyyn vastaaminen on hyvä tapa arvioida missä mennään hallituksessa
 - Kyselyyn vastaamisinnostuksessa eroja: vastaamiseen on hyvä panostaa kun seuraava kysely tulee 2026 syksyllä

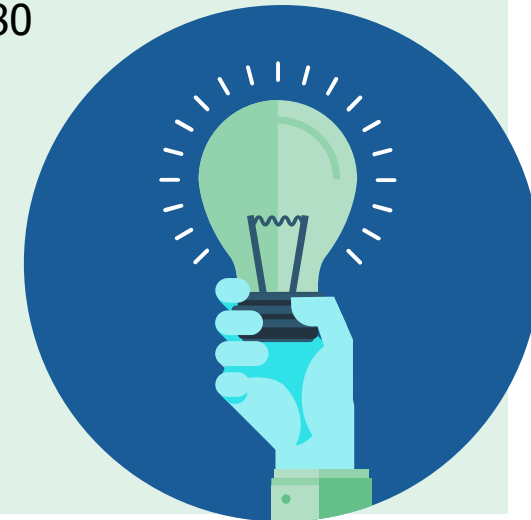
Hyväksytyin tukipäätöksen saaneet hankkeet

Hanketuet, yhteensä 3 580

- Keskiarvo per Leader-ryhmä 69
- Keskiarvo per EVK-alue 358
- Koulutushankkeet 14
- Tiedonvälityshankkeet 80
- Yhteistyöhankkeet 913
- Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit 134
- Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit 1 250
- Pienhankkeet 1 185

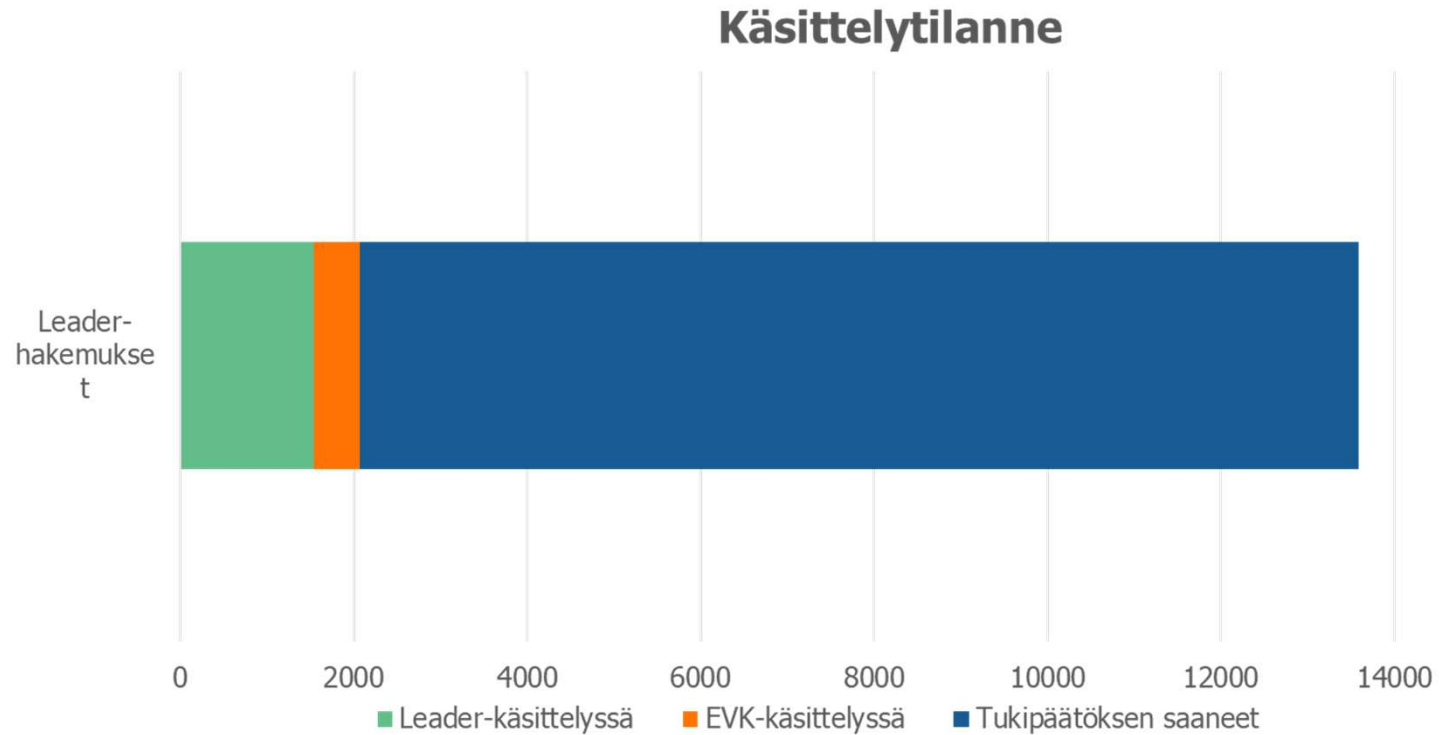
Yritystuet, yhteensä 4 320

- Keskiarvo per Leader-ryhmä 83
- Keskiarvo per EVK-alue 432
- Yrityksen investointituki 1 447
- Yrityksen käynnistystuki 1 196
- Yrityksen kehittämistuki 1 680

Leader-hakemusten käsittelytilanne

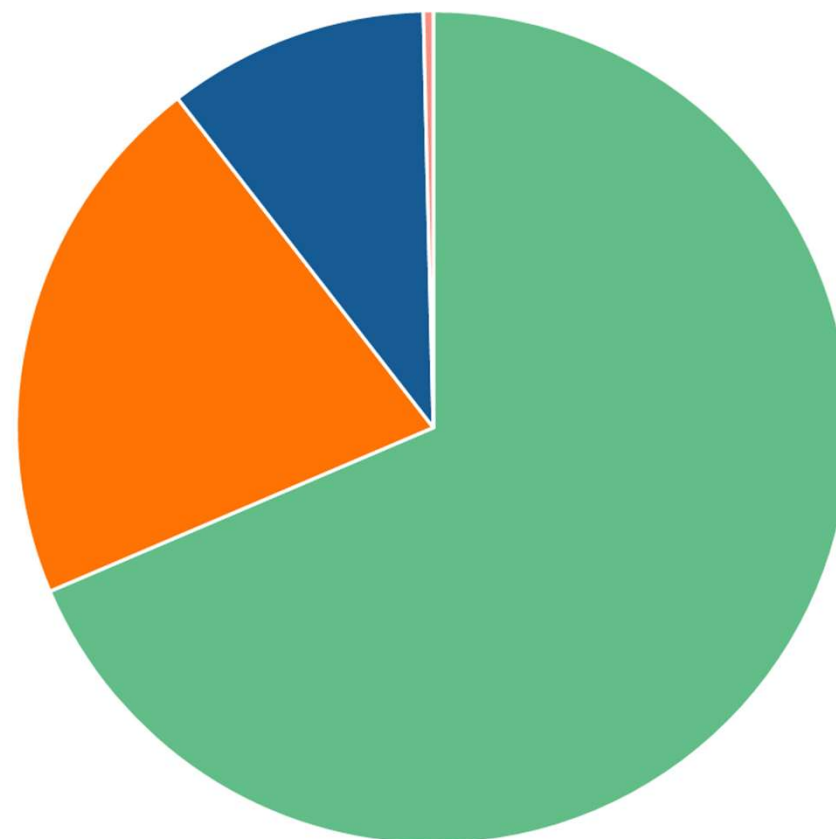
- Kaikki hakemukset yhteensä 13 600 kpl
- Leader-käsittelyssä 1 540, **11 %**
- EVK-käsittelyssä 530, **4 %**
- Tukipäätöksen saaneet 11 500, **85 %**

Päätöstulokset

- Kaikki tukipäätökset yhteensä 11 500 kpl
- Hyväksytty 7 900, 69 %
- Hylätty 2 400, 21 %
- Hakemus peruttu 1 170, 10 %
- Virhekirjaus 44, 0,4 %

Päätöstulos

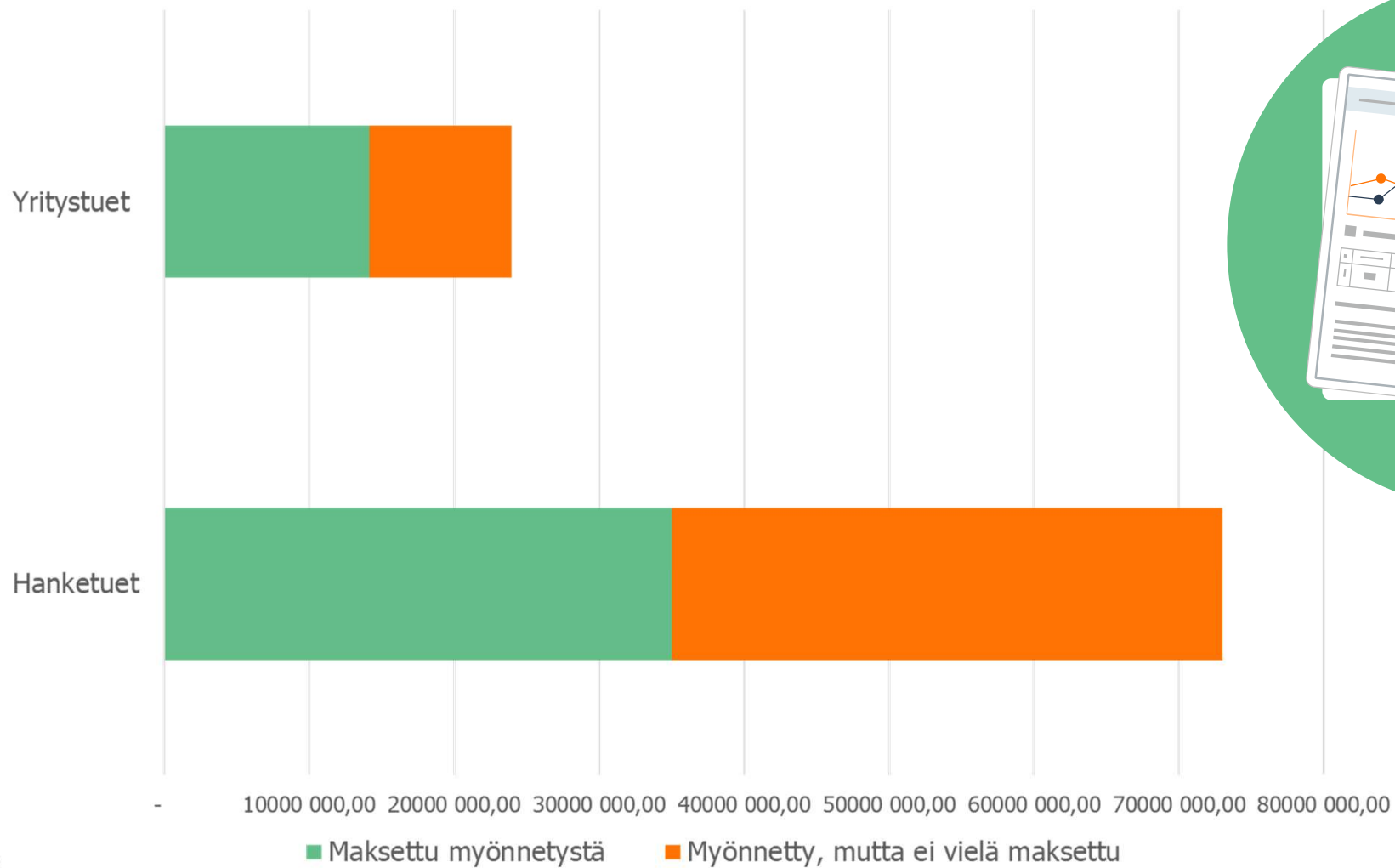
■ Hyväksytty ■ Hylätty ■ Hakemus peruttu ■ Virhekirjaus

Myönnetyt ja maksetut eurot

- Suuntaa antavasta kehyksestä (140,6 milj. €) on **myönnetty rahoitusta 69 %** (valtio + EU)
- Myönnetystä rahoituksesta on **maksettu 51 %** (valtio + EU)
- Tukipäätöksillä **myönnetty yhteensä 97 milj. euroa** (valtio + EU)
 - Hanketuet 73,1 milj. euroa
 - Yritystuet 23,9 milj. euroa
- Tukipäätöksillä hyväksytty lisäksi
 - **Kuntarahaa 21,1 milj. euroa**
 - **Yksityistä rahoitus 67,6 milj. euroa**
- Tuista maksettu yhteensä 49,2 milj. euroa (valtio + EU)
 - Hanketuet 35 milj. euroa
 - Yritystuet 14,2 milj. euroa

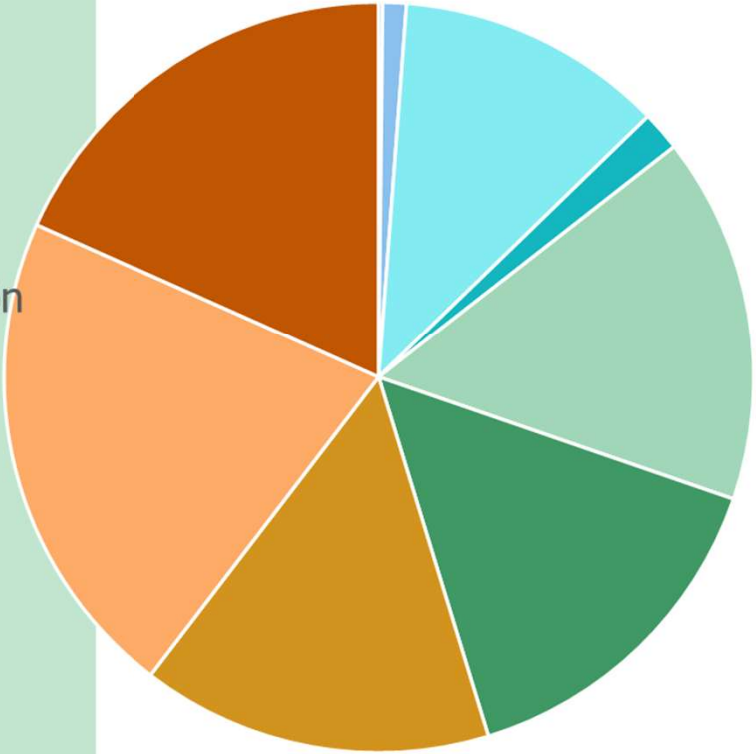

Maksettu myönnetystä

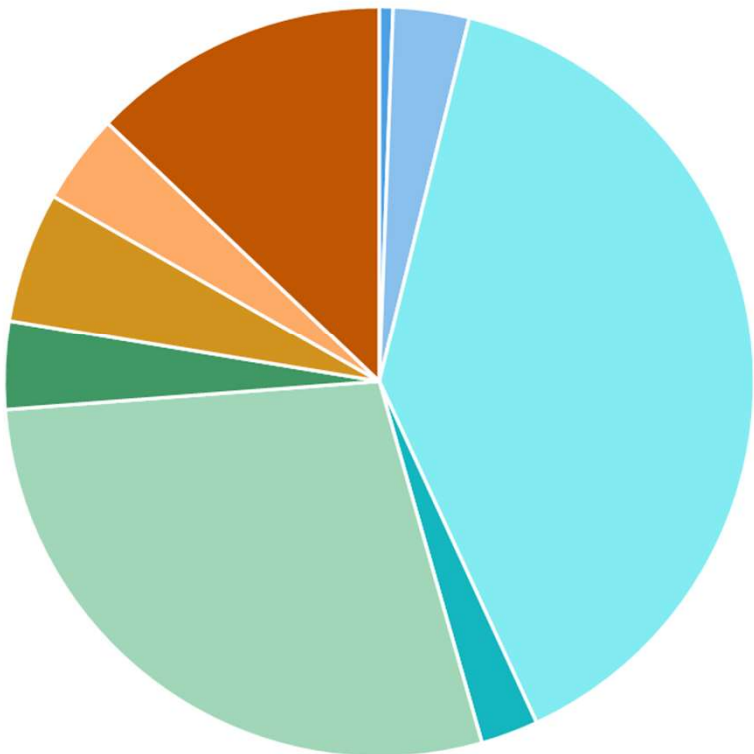

- Koulutushankkeet
- Tiedonvälityshankkeet
- Yhteistyöhankkeet
- Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit
- Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit
- Pienhankkeet
- Yrityksen käynnistystuki
- Yrityksen kehittämistuki
- Yrityksen investointituki

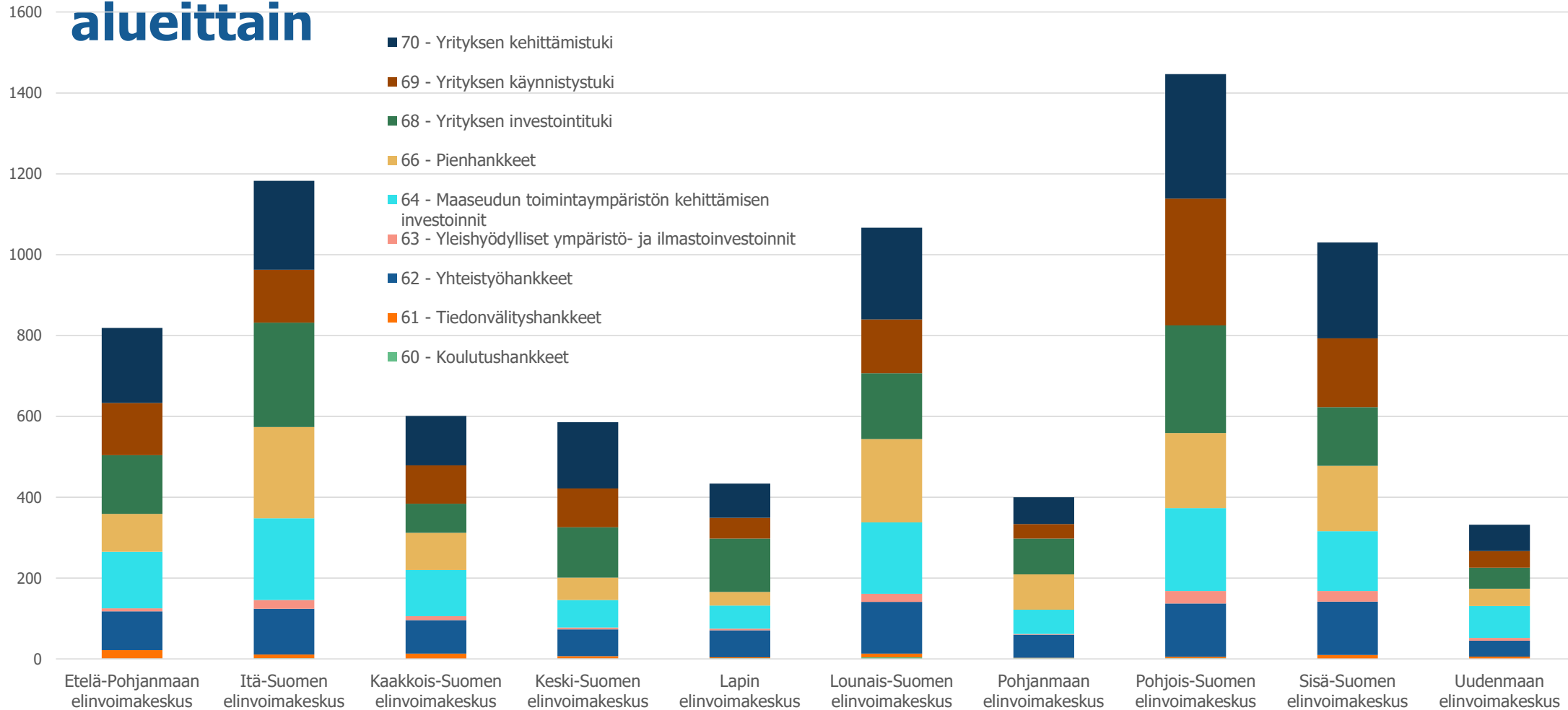
Leader-hankkeet kpl

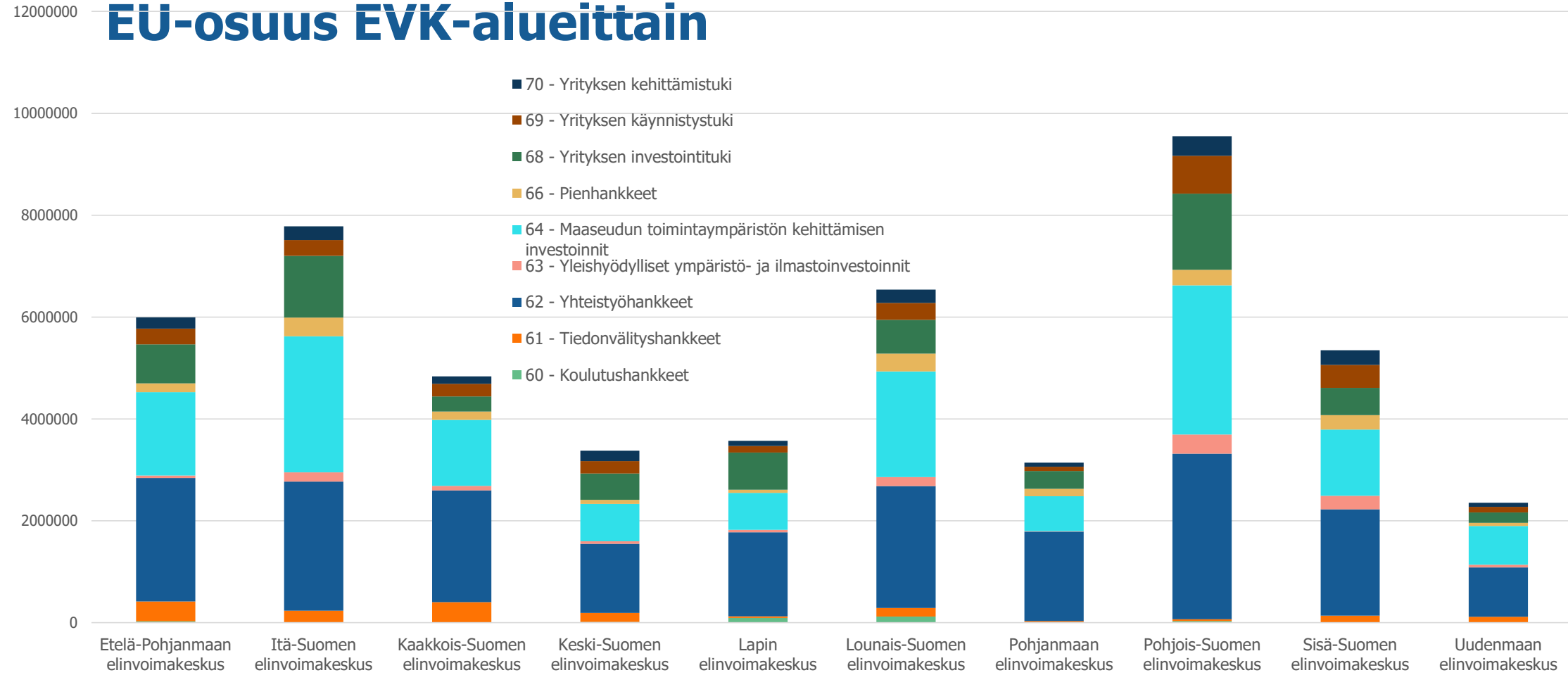
Leader-hankkeet, sidottu EU €

Hyväksytyt Leader-hankkeet toimenpiteittäin, kpl EVK-alueittain

Hyväksytyt Leader-hankkeet toimenpiteittäin, sidottu EU-osuus EVK-alueittain

Hyväksytyt Leader-hankkeet toimenpiteittäin, kpl Leader-ryhmittäin

350

300

250

200

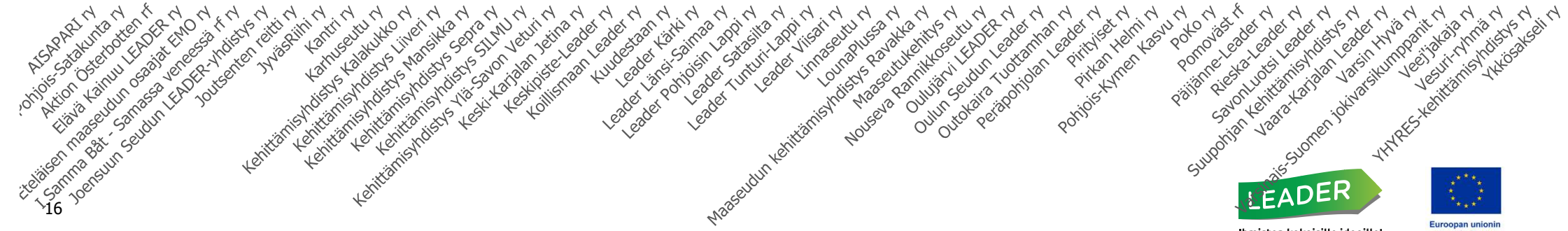
150

100

50

0

- 70 - Yrityksen kehittämistuki
- 69 - Yrityksen käynnistystuki
- 68 - Yrityksen investointituki
- 66 - Pienhankkeet
- 64 - Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit
- 63 - Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit
- 62 - Yhteistyöhankkeet
- 61 - Tiedonvälityshankkeet
- 60 - Koulutushankkeet

16

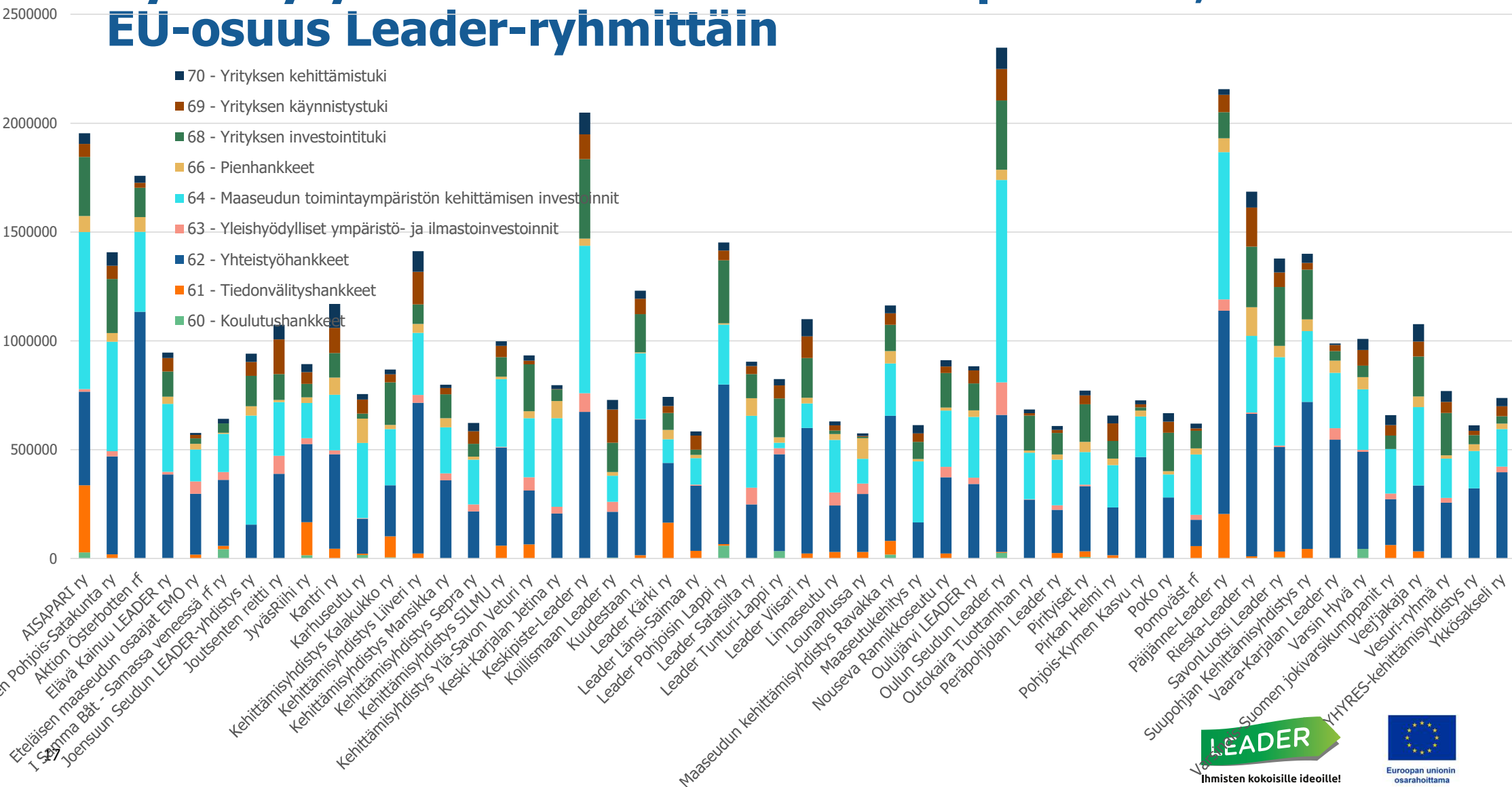

Ihmisten kokoisille ideoille!

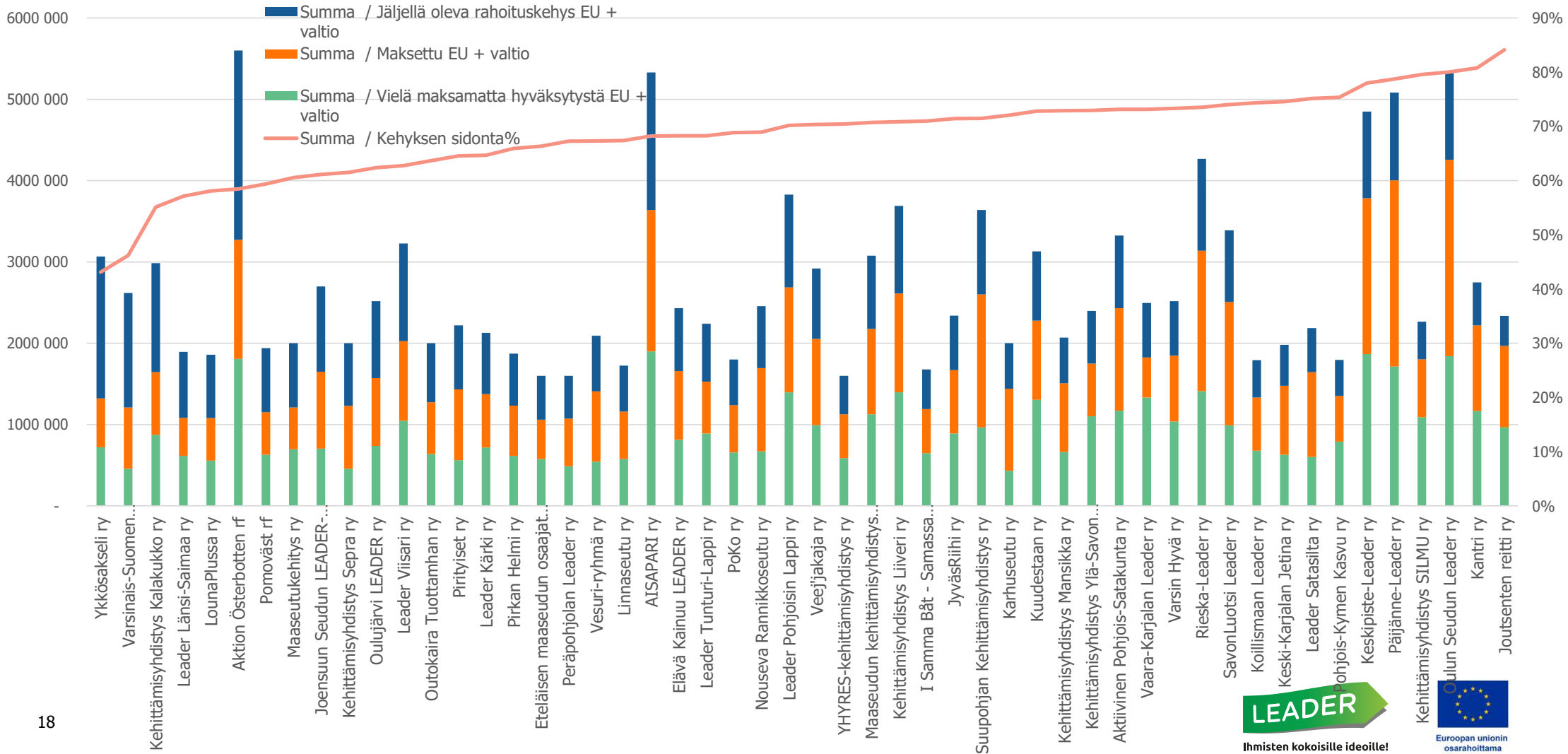

Euroopan unionin osarahoittama

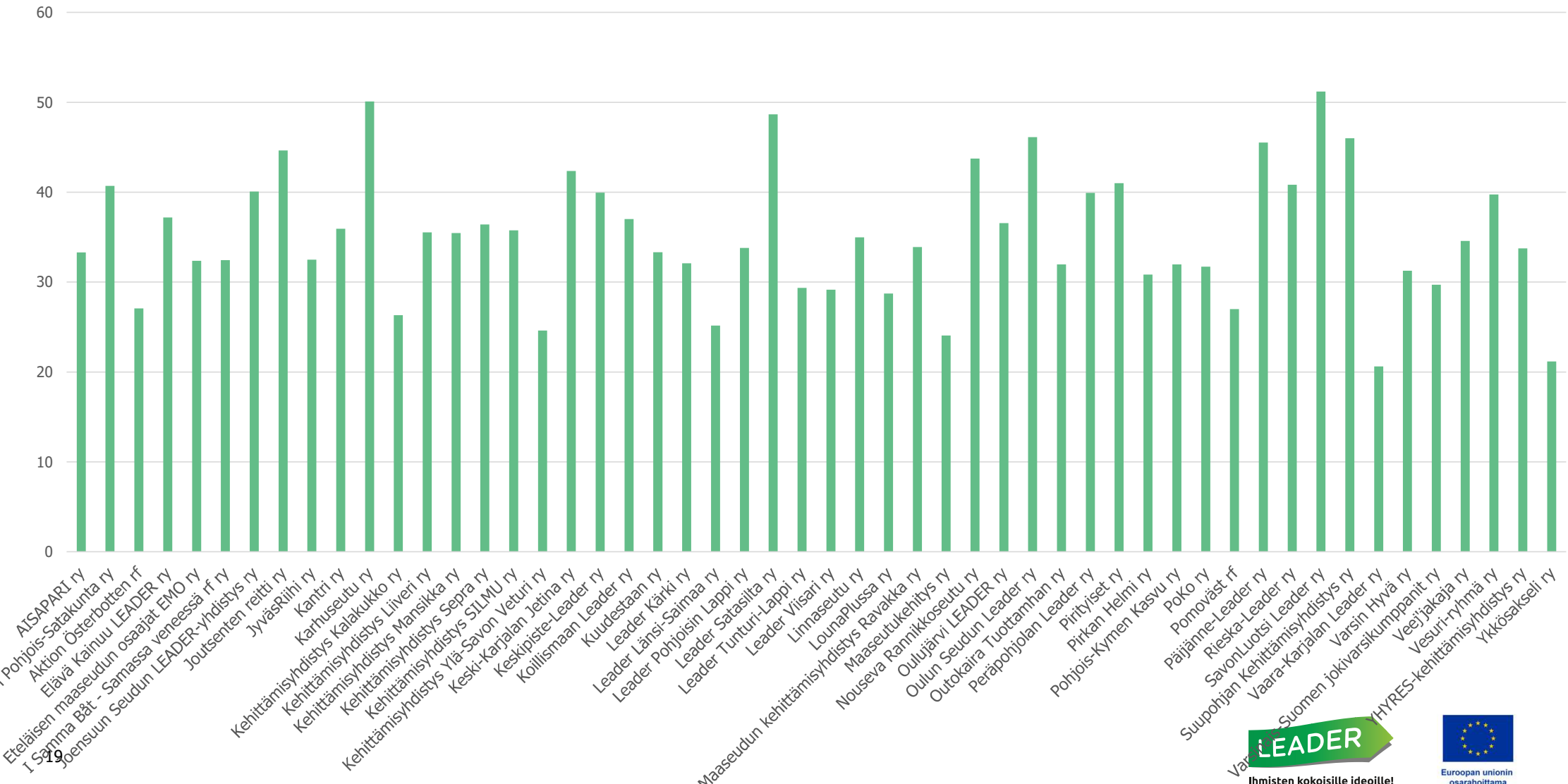
Hyväksytyt Leader-hankkeet toimenpiteittäin, sidottu EU-osuus Leader-ryhmittäin

Hyväksytyt ja maksettu rahoitus, jäljellä oleva rahoituskehys hankkeisiin 2023-2027 sekä kehyksen käyttö % (EU+valtio)

Toimintarahamaksua kertynyt myönnetystä %

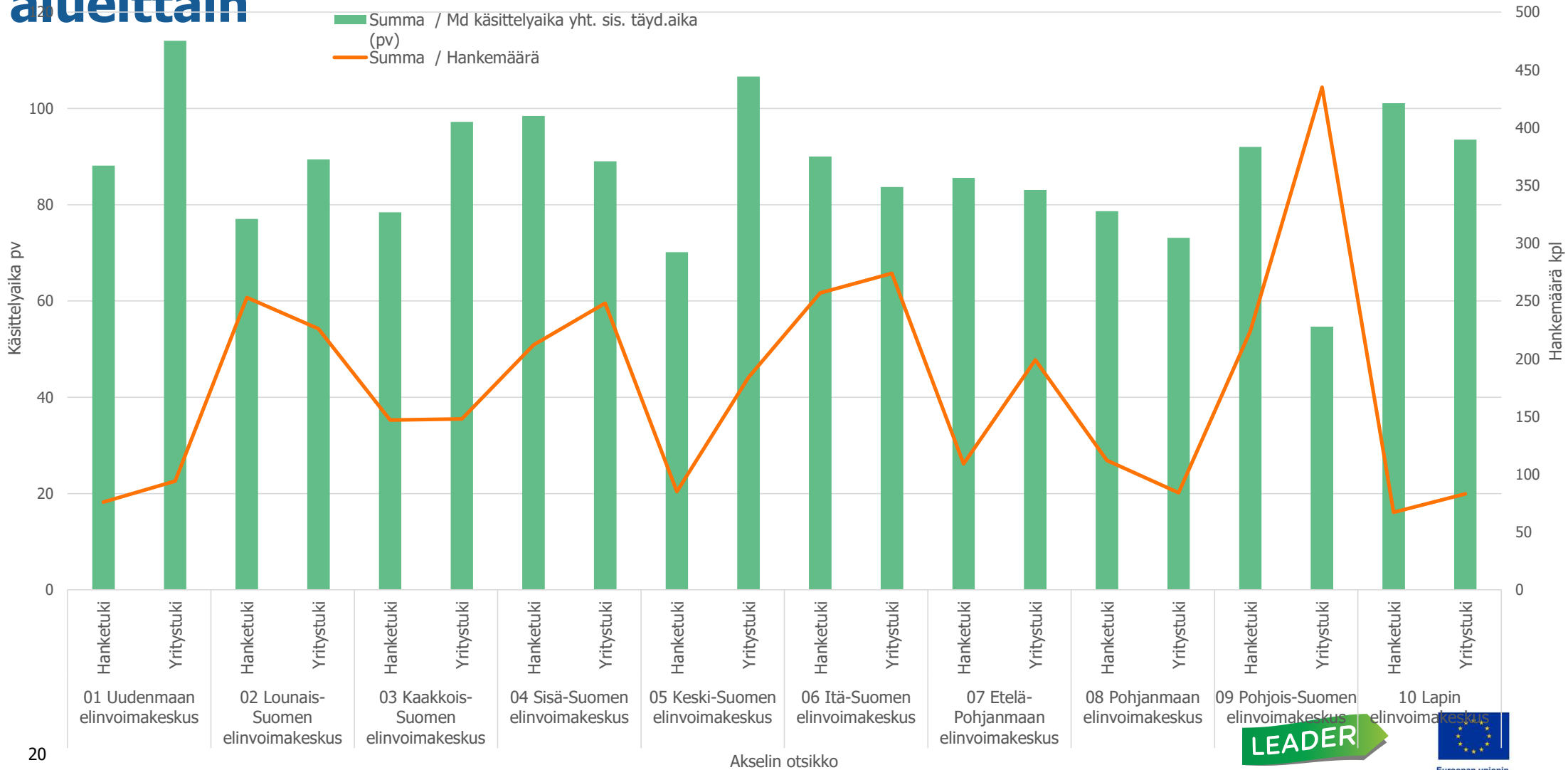

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin osarahoittama

Hyväksytyjen Leader-hankkeiden käsittelyajat 25-26 EVK-alueittain

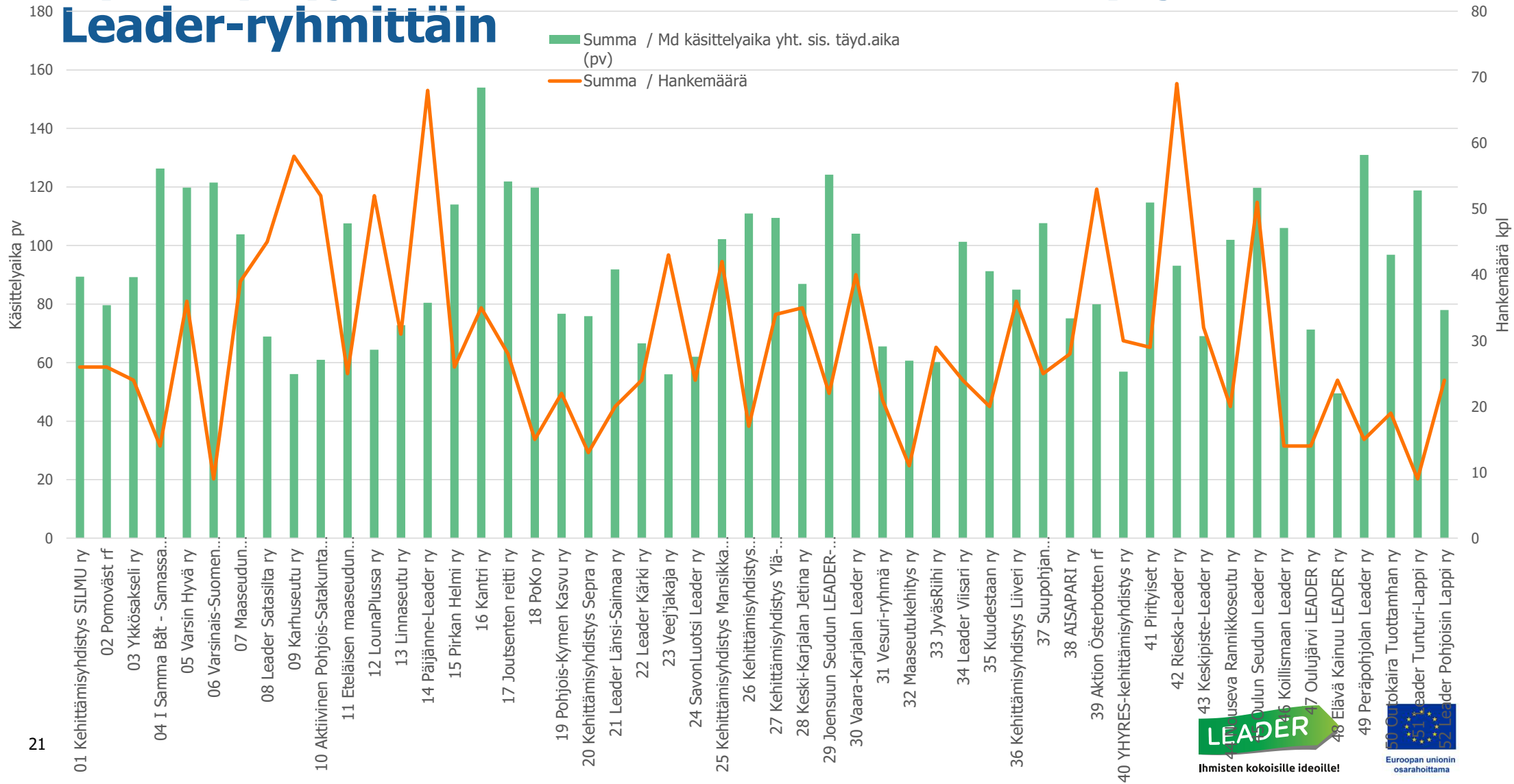
Ihmisten kokoisille ideoille!

European unionin osarahoittama

Akselin otsikko

Hyväksytyjen Leader-hanketukien käsittelyajat 25-26 Leader-ryhmittäin

LEADER

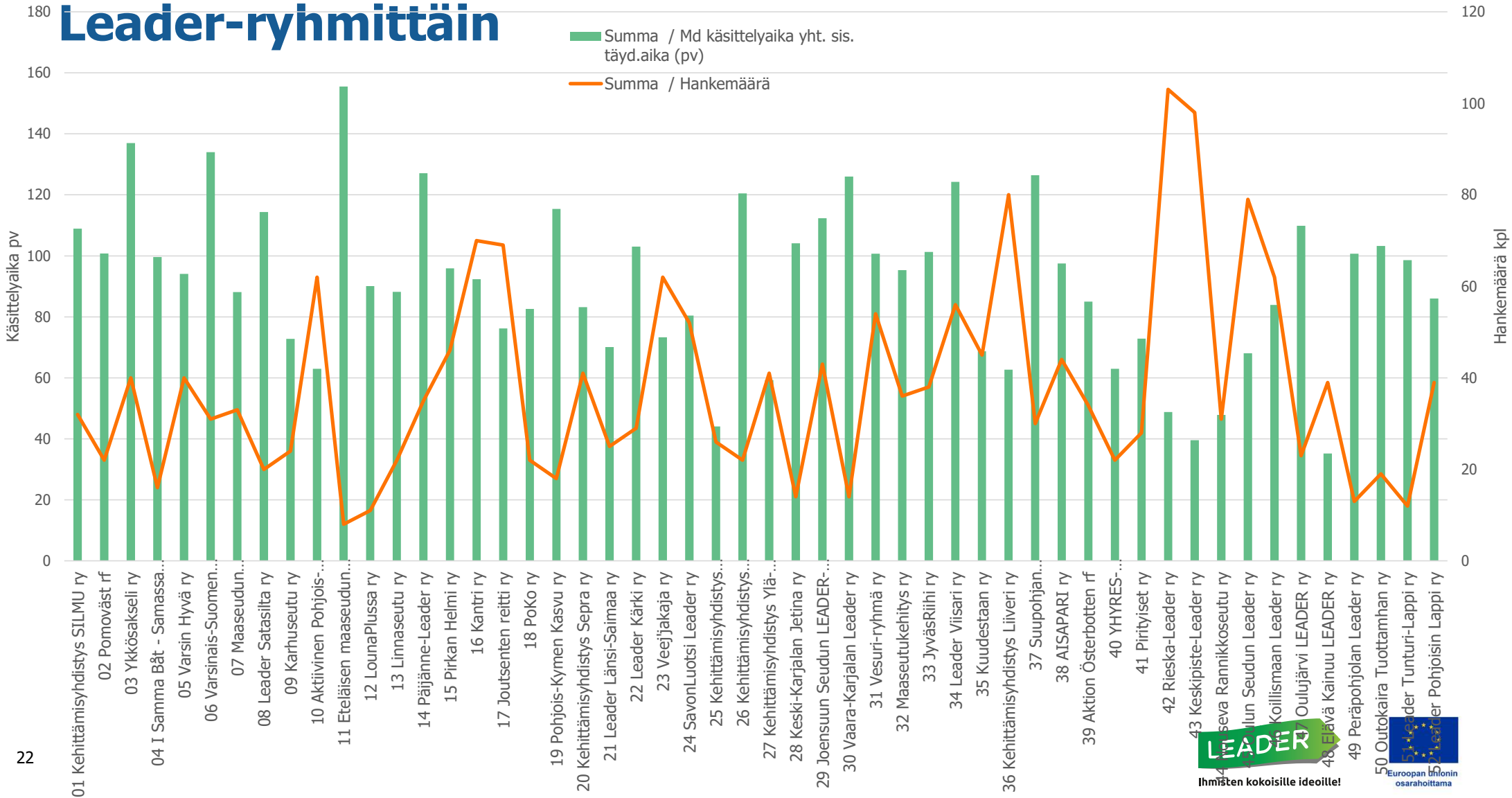
Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin osarahoittama

Hyväksytyjen Leader-yritystukien käsittelyajat 25-26

Leader-ryhmittäin

Kiirettä riittää

- Nykyisen kauden tukivälineet ovat moninkertaistaneet hakemusten määrän, erityisesti yritystukihakemusten
 - Vaikka tukihakemuskäsittelyn toivottaisiin olevan joutuisampaa, useimmilla alueilla lisääntyneet yritystukihakemukset nähdään positiivisena muutoksena
- Alkukauden hakemusruuhka on kuitenkin käsitelty, ja suurimmalla osalla alueista hakemuskäsittely on kohtalaisen sujuvaa
 - Sujuvuuden kannalta on tärkeää, että EVK:n kanssa on sovittu yhteiset laillisuustulkintavat
 - Myös Leader-ryhmien käsittelyprosesseja sujuvoitetaan, ja hallituksen kokoukset juoksutetaan kaikkia osallistaen, mutta kohtuullisessa aikataulussa

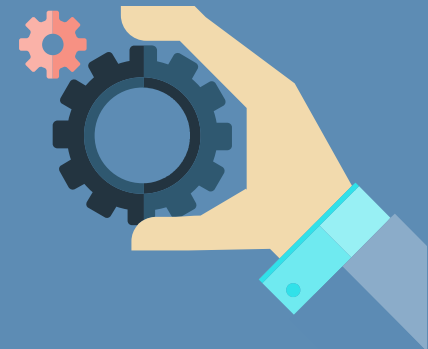
- On tarpeen tarkastella, missä mennään kehittämisstrategian toteuttamisen näkökulmasta
 - Strategioiden hyväksymisen jälkeen Leader-ryhmien toimintaympäristöihin on voinut tulla muutoksia, eivätkä strategian painopisteet toteudu välttämättä täysin suunnitelmien mukaisesti
 - Olennaisinta on, että strategian toteumaa seurataan aktiivisesti, ja mahdolliset painopisteiden väliset muutokset tehdään tietoisesti ja perustellusti
 - On tärkeää käydä tilanteesta keskustelua hallituksessa, ja myös elinvoimakeskuksen kanssa, jos esim. uudenlaiset linjaukset vaativat yhteistyökeskustelua
 - Strategioiden painopisteiden toteutumista pyritään ohjaamaan hallituksen linjauksilla, aktivointi- ja viestintätoimilla, sekä teemoittaisilla hakujaksoilla
 - Myös kehyksen sidonta etenee paikoin hitaasti, ja tilannetta voi olla tarpeen vauhdittaa
 - Tämän hetkisen tiedon mukaan, vuosi 2027 on kauden viimeinen vuosi tehdä nyt käytössä olevasta tukipäätöksiä
 - Voi olla tarpeen esim. tarkastella linjattuja tukiprosentteja, jos niiden koetaan olevan turhan rajoittavia
 - Leader-ryhmien koko kauden kehyksistä on myönnetty 69 %
 - Leader-ryhmien välillä eroa 43-84 %
 - Leader-ryhmien välillä eroja, puolletaanko jokaiselle hankkeelle kuntarahaa 20 %
 - Leader-ryhmä voi puoltaa kuntarahaa hankkeille parhaaksi katsomansa määrän

- On myös tärkeää tarkastella, missä mennään henkilöstöressurssien näkökulmasta
 - Toiminta tulee suhteuttaa käytettävissä oleviin henkilöstöressursseihin
 - 2025 Leader-ryhmien mediaani 2 htv
 - Kauden aikana hakemuksia käsitelty tukipäätöksiin saakka valtakunnallisesti 43 kpl/htv
 - Voi olla tarpeen tehdä tukimuotoja rajoittavia linjauksia, jotta kaikki hakemukset pystytään käsittelemään
 - Henkilöstön hyvinvointiin kannattaa kiinnittää erityisesti huomiota
 - Kertyykö ylitöitä paljon?
 - Käydäänkö henkilöstön kanssa säännöllisesti keskusteluja työtilanteesta?
- Hakemusten käsittelyn sujuvoittamiskeinoja kannattaa pohtia
 - Elinvoimakeskusten kanssa erityisesti kumppanuuskeskusteluissa
 - Onko esim. laillisuustulkinnoista selkeät yhteiset ja dokumentoidut sävelet?
 - Hallituksen työskentelyssä
 - Perehdytäänkö hankkeisiin kattavasti Hyrrässä ennen kokousta?
 - Ja mahdollisissa ennakoivissa kyselytilaisuuksissa
 - Hyrrän hakemuskoosteen lukeminen sujuvoittaa hankkeisiin tutustumista
 - Onko kokouksissa hankkeiden käsittely sujuvaa?
 - Johdatteleeko pj keskustelua kaikkia osallistaen, mutta silti jouhevasti?

Toimintarahan riittävydessä paikoin haasteita

- Toimintarahan budjetointia ja maksukertymää kannattaa käydä läpi säännöllisesti
 - Toimintarahamaksun kertymä tällä hetkellä 35 %
 - Leader-ryhmien välillä eroa 21-51 %
 - Riittääkö toimintaraha toiminnan kuluihin, vai joudutaanko kuluja pienentämään?
- Myös hankemyöntöjen ja –maksujen etenemistä kannattaa seurata säännöllisesti
 - Leader-ryhmän rahoituskiintiöstä rahoitettujen hankkeiden maksut kerryttävät prosenttimääräisenä korvauksena maksettavaa toimintarahaa
 - Myönnetystä Leader-hankkeiden EU-osuudesta on maksettu 51 %
 - Leader-ryhmien välillä eroa 27-70 %
- Hankkeiden alitoteumaa on pyritty minimoimaan Leader-ryhmissä, erityisesti tehostamalla hankkeiden seurantaa ja asiakkaiden muistuttelua hankkeen toteutusaikana
 - Myös puoltovaiheessa on kiinnitetty entistäkin enemmän huomiota siihen, että hankesuunnitelma, sekä mahdolliset kustannusarviot ja tarjoukset, ovat niin realistisia, että hanke on toteutettavissa täysimääräisesti
 - Lopetettujen Leader-hankkeiden EU-alitoteuma 4,1 % (24.3.2026 tilanne)

**Käytännön
kokemuksia:
Miten Leader-ryhmän
hallitus voi vaikuttaa
kehyksen
maksimaaliseen
hyödyntämiseen?**

Kiitos!

kaisa.eerola@ruokavirasto.fi

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin
osarahoittama